

Vergaderjaar 2012–2013

31 490

Vernieuwing van de rijksdienst

Nr. 101

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2012

Aan uw Kamer heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd om tweemaal per jaar de voortgang van het opstellen van masterplannen voor de rijkshuisvesting te rapporteren. Een eerste voortgangsrapportage heeft u ontvangen als onderdeel van de jaarrapportage bedrijfsvoering in het voorjaar (Kamerstuk 31 490, nr. 88). Hierbij ontvangt u de tweede rapportage over 2012.

Definitieve vaststelling op basis van een samenhangend beeld

Het uitwerken van de masterplannen is een omvangrijk project. Daarvoor is de periode tot eind december 2013 uitgetrokken. Per provincie wordt een masterplan opgesteld. Voor definitieve vaststelling is een goed beeld van het totaal nodig, want besluitvorming ten aanzien van een provincie kan consequenties hebben voor andere provincies. Daarom heb ik besloten u te informeren als er een samenhangend beeld is ontstaan. In mijn ogen hoeft dat niet te betekenen dat gewacht moet worden tot eind 2013. Naar verwachting is een samenhangend beeld medio 2013 al te geven zodat voor 1 januari 2014 alle masterplannen door de minister van W&R kunnen worden vastgesteld.

Bij de uitwerking van het kantorenlocatiebeleid worden de raakvlakken met het krimp dossier betrokken. Dit is in lijn met de motie Heijnen – de Pater van 23 november 2009 (TK 32 123 VII, nr. 35). Ik kan u dan inzicht verschaffen in de wijze van toepassing van deze motie.

Actualisering kaart met 59 plaatsen

Op 24 november 2011 heeft mijn ambtsvoorganger u een lijst toegezonden met 59 plaatsen waarvan het de verwachting was dat de Rijksoverheid daar in 2020 kantoorhuisvesting zou hebben in eigendomspannen (Kamerstuk 31 490, nr. 78). Op basis van voortgang met de eerste zeven masterplannen is de prognose geactualiseerd.

Het geactualiseerde beeld op basis van de uitwerking van deze masterplannen is dat de kantoren van de Rijksgebouwendienst in Stellendam en Sittard in 2020 niet meer nodig zijn. Daarentegen zal de Rijksoverheid naar verwachting gevestigd blijven in Emmen, Doetinchem en Almelo. Hoewel in laatst genoemde twee plaatsen geen sprake is van eigendomspannen is er wel sprake van langdurige huurcontracten met een looptijd tot na 2020.

In de bijlage treft u de geactualiseerde lijst van plaatsen aan waar de Rijksoverheid naar verwachting in 2020 kantoorhuisvesting heeft (dit is exclusief het ministerie van Defensie, de rechtelijke macht en Nationale Politie). De lijst telt, op basis van de huidige inzichten, 60 plaatsen (59 minus 2 en plus 3). De uitwerking van de masterplannen is in volle gang en pas als een plan is vastgesteld door de Minister voor Wonen en Rijksdienst kan met zekerheid worden gesproken over plaatsen waar de Rijksoverheid ook in 2020 met kantoren gevestigd is.

Naast het aantal plaatsen is eerder met uw Kamer gedeeld dat het aantal vierkante meters kantoorruimte bij de Rijksoverheid met gemiddeld 25% af zal nemen tot 2020. Op basis van de masterplannen die momenteel worden uitgewerkt, is de verwachting dat dit percentage hoger wordt. Oorzaak hiervan is het efficiënter gebruik van ruimte dan eerder verondersteld. Het exacte percentage per provincie wordt bekend nadat vaststelling van alle masterplannen heeft plaats gevonden.

Graag benadruk ik nog eens dat een besparing op huisvesting de druk op het reduceren van personeelsaantallen verlaagt. Bij wijze van voorbeeld verwijs ik graag naar de brief van de staatssecretaris van Financiën (kenmerk: DGB/2012/7178 M). Hij schrijft dat door de keuze voor «minder stenen» in plaats van «minder mensen» naar verwachting 600 tot 700 arbeidsplaatsen bij de Belastingdienst behouden kunnen blijven. Dit levert een positieve bijdrage aan het handhavingproces van de Belastingdienst.

Vertrouwelijkheid

De masterplannen bevatten marktgevoelige informatie. Daarmee moet zorgvuldig worden omgegaan om te voorkomen dat marktpartijen zich op oneigenlijke wijze kunnen bevoordelen ten koste van de Rijksoverheid of andere marktpartijen. Informatie uit concept-masterplannen zou ook de informatiestroom van een departement naar het personeel kunnen verstoren. De masterplannen en concepten daarvan zijn daarom aange-merkt als departementaal vertrouwelijk. In de besluitvorming over de masterplannen wordt hier rekening mee gehouden.

Over de concept-masterplannen zal overleg plaatsvinden met de betreffende provincies.

Afstemming met VenJ, Defensie en Nationale Politie

De huisvestingsportefeuille van het ministerie van Veiligheid en Justitie kent vanwege de Nieuwe Gerechtelijke kaart zijn eigen dynamiek. Het ministerie van Defensie en de politie zijn geen onderdeel van het rijkshuisvestingsstelsel. Hoewel deze organisaties geen onderdeel zijn van het proces om te komen tot masterplannen, is er wel sprake van informatie-uitwisseling tussen de masterplannen en de vastgoedtrajecten van Veiligheid en Justitie, Defensie en de politie met als doel het identificeren van synergiemogelijkheden. Dit heeft als resultaat dat de gebouwen van rechtbanken in het geval er ruimte overschiet ook kunnen worden benut door andere rijksdiensten. Tevens kan het hoofdkantoor van de Nationale Politie in een pand van de Rijksgebouwendienst worden

gehuisvest. Al langer loopt het project om de Knoopkazerne van Defensie te Utrecht voor andere rijksdiensten te gaan benutten.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft uw Kamer geïnformeerd over het Locatiebeleid politie, meldkamers, rechtspraak en openbaar ministerie (brief van 14 december 2012, kenmerk 330721).

Aangenomen moties

Bij de uitwerking van het kantorenlocatiebeleid worden de raakvlakken met het krimp dossier betrokken. Dit is in lijn met de motie Heijnen – de Pater van 23 november 2009 (TK 32 123 VII, nr. 35). In dit verband past bijvoorbeeld de oplossingsrichting voor de provincie Zeeland waar geen sprake is van vertrek uit Terneuzen, dat in een krimpgebied ligt. Hoewel de Belastingdienst met het huidige plan zijn Zeeuwse vestigingen concentreert in Middelburg en vertrekt uit Terneuzen, wijzigt er door toedoen van het masterplan niets aan vestigingen van Rijkswaterstaat, de Koninklijke Marechaussee en het KLPD in Terneuzen. De twee laatstgenoemde organisaties zijn overigens geen onderdeel van het kantorenlocatiebeleid.

Op 22 maart 2012 werd de motie Koopmans-van der Burg ingediend (TK 31 066, nr. 123). De regering werd verzocht om, overal waar rijksmiddelen in het geding zijn, zoals onder andere bij agentschappen en zbo's, te laten heroverwegen of nieuwbouw nodig is. De Rijksoverheid gaat al zeer terughoudend om met nieuwbouw. Zbo's kunnen hun eigen afwegingen maken als het om huisvesting gaat. Eerder is de secretarissen-generaal van alle departementen verzocht om, middels een brief, zbo's op de hoogte te stellen van de motie met het verzoek om eventuele plannen tot nieuwbouw te heroverwegen.

In de motie Van Vliet van 27 maart 2012 wordt verzocht om de sluiting van de kantoren in Emmen en Venlo te heroverwegen (TK 31 066, nr. 125). In september 2012 is gestart met uitwerking van de masterplannen van (o.a.) Drenthe en Limburg. Hierdoor zal begin 2013 meer duidelijkheid ontstaan over de huisvestingsplannen in deze regio's. Onderzocht wordt of er vestigingen in Emmen en Venlo gehandhaafd kunnen worden.

Project Rijnstraat 8

Aan uw Kamer is toegezegd om u te informeren over het rijkskantoor in de Rijnstraat 8 in Den Haag. Dit kantoor is een strategisch onderdeel van het masterplan kantoorhuisvesting Den Haag dat eerder door uw Kamer werd behandeld. In dat kader is vastgesteld dat het pand Rijnstraat 8 wordt bestemd voor de huisvesting van meerdere ministeries. Eerder is besloten om de departementen van Infrastructuur en Milieu en Buitenlandse Zaken in Rijnstraat 8 te huisvesten. Gezien de nog aanwezige ruimte is besloten om ook een groot deel van de Vreemdelingenketen in dit pand te huisvesten. Daardoor is het mogelijk panden elders in de regio Den Haag af te stoten.

In juni 2012 is de aanbestedingsprocedure voor de renovatie van Rijnstraat 8 gestart. Ultimo 2013 zal dit uiteindelijk leiden tot de keuze van één consortium waarmee een contract wordt afgesloten. Volgens plan zal dan de renovatie in 2014 starten en ultimo 2016 wordt dan het gerenoveerde pand opgeleverd. Een exact bedrag ten aanzien van de verwachte initiële investering en van de te verwachten exploitatie kosten van het pand kan vanwege concurrentieoverwegingen niet worden genoemd.

De minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok

Lijst met plaatsen waar de Rijksoverheid naar verwachting in 2020 in kantoren gevestigd is.

Plaats	Provincie
Assen	Drenthe
Emmen*	Drenthe
Almere	Flevoland
Lelystad	Flevoland
Leeuwarden	Friesland
Apeldoorn	Gelderland
Arnhem	Gelderland
Doetinchem*	Gelderland
Nijmegen	Gelderland
Wageningen	Gelderland
Wolfheze	Gelderland
Zevenaar	Gelderland
Zutphen	Gelderland
Groningen	Groningen
Heerlen	Limburg
Maasbracht	Limburg
Maastricht	Limburg
Roermond	Limburg
Venlo	Limburg
Bergen op Zoom	Noord-Brabant
Breda	Noord-Brabant
Eindhoven	Noord-Brabant
Oss	Noord-Brabant
s Hertogenbosch	Noord-Brabant
Tilburg	Noord-Brabant
Alkmaar	Noord-Holland
Amsterdam	Noord-Holland
Den Helder	Noord-Holland
Enkhuizen	Noord-Holland
Haarlem	Noord-Holland
Hilversum	Noord-Holland
Hoorn	Noord-Holland
Schiphol	Noord-Holland
Zaandam	Noord-Holland
Almelo*	Overijssel
Deventer	Overijssel
Enschede	Overijssel
Hengelo	Overijssel
Zwolle	Overijssel
Amersfoort	Utrecht
Driebergen	Utrecht
Lage Vuursche	Utrecht
Utrecht	Utrecht
Goes	Zeeland
Middelburg	Zeeland
Ritthem	Zeeland
Terneuzen	Zeeland
Vlissingen	Zeeland
Yerseke	Zeeland
Delfgauw	Zuid-Holland
Delft	Zuid-Holland
Dordrecht	Zuid-Holland
Gorinchem	Zuid-Holland
Gouda	Zuid-Holland
Leiden	Zuid-Holland
Leidschendam	Zuid-Holland
Rijswijk	Zuid-Holland
Rotterdam	Zuid-Holland
s Gravenhage	Zuid-Holland
Waddinxveen	Zuid-Holland
Zoetermeer	Zuid-Holland

* Deze plaats is nieuw op deze lijst.

De plaatsen Stellendam en Sittard komen niet meer op deze lijst voor.